

DEBLJINA MEKIH TKIVA U OBLASTI FAVEOLA PALATINA

UDK 572.087:611.315

*Dragutin Stanković¹, Dragan Mladenović¹, Kitka Ristić¹, Jasmina Stanković²,
Lidija Mladenović¹, Sanja Mladenović³*

¹Klinika za stomatologiju, Niš; ²Dom zdravlja, Niš

³Medicinski fakultet, Niš

Izvod: Biofizička svojstva mekih tkiva su determinisana mnogobrojnim faktorima. Uticaj debljine mekih tkiva i stepena elastičnosti je nesumnjiv. Za cilj rada je uzeto određivanje prosečne debljine mekih tkiva na poziciji faveola palatina, uzimajući u obzir polni dimorfizam. Kao materijal korišćene su kopije rendgen-snimaka pacijenata koji su zadovoljavali određene kriterijume selekcione prirode, a, pored toga, korišćeni su i iseći sa nepca kadavera.

Korišćen je poseban merni pribor, obavljena su posredna antropometrijska premeravanja debljine mekih tkiva na kopijama rendgen-snimaka, kao i nativna histometrija na lešnom materijalu. Dat je komparativni prikaz u odnosu na polni dimorfizam pri čemu su korišćene adekvatne statističke metode.

Uočene razlike u debljini mekih tkiva kod ispitanika oba pola u saglasnosti su sa nalazima Niquist-a, (1964, cit. po Josefowicz-u 1968) i koji veći stepen rezilijence proteznog oslonca muškarca tumače i većom debljinom njihovih mekih tkiva.

Ključne reči: debljina mekih tkiva, rezilijencija

Uvod

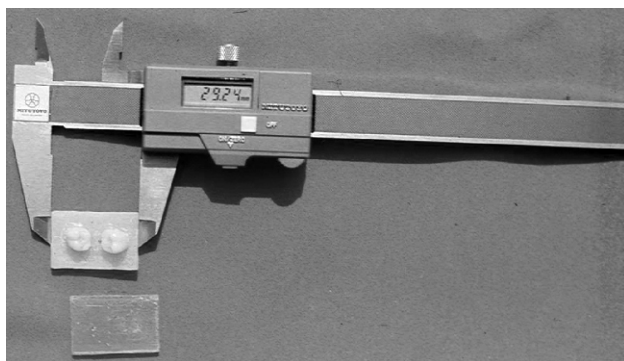
Biofizička svojstva mekih tkiva su determinisana mnogobrojnim faktorima. Za pojedine od njih može se reći da imaju hipotetički karakter. Međutim, uticaj debljine mekih tkiva i stepen elastičnosti je nesumnjiv (Josefowicz, 1967).

Za cilj rada uzeto je određivanje prosečne debljine tkiva na poziciji faveolae palatinae, uzimajući u obzir polni dimorfizam.

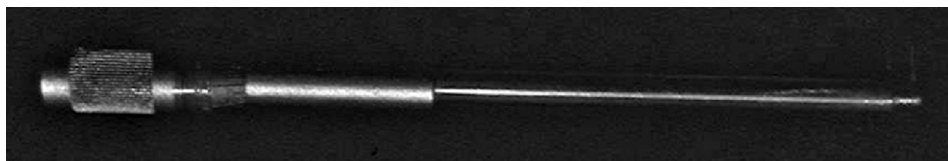
Materijal i metod

Kao materijal korišćene su kopije Ro snimaka pacijenata koji zadovoljavaju određene kriterijume selekcione prirode; pored toga, korišćeni su i iseći sa nepca kadavera.

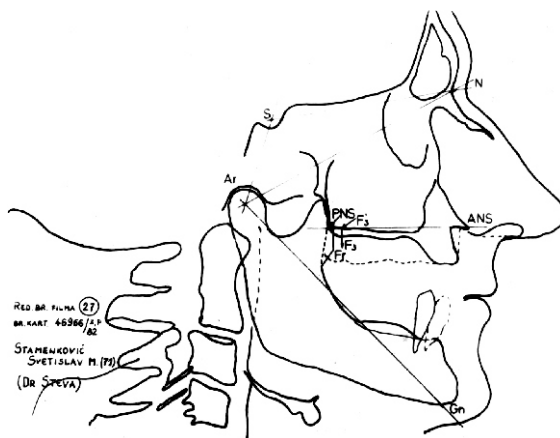
Korišćenjem posebnog mernog pribora (slika 1 i 2) obavljena su posredna antropometrijska premeravanja debljine mekih tkiva na kopijama Ro (slika 3) snimaka, kao i nativna histometrija na lešnom materijalu (Stanković, 1982).

Slika 1.

Slika 2.

Slika 3.

Rezultati

Dat je komparativni prikaz, u odnosu na polni dimorfizam, rezultata obavljenih antropometrijskih premeravanja, korišćenjem testova statističke značajnosti malih deformacija.

Analiza značajnosti razlika prosečnih debljina mekih tkiva kod ispitanika A2 Ro grupe (tabela 1 i slika 3) oba pola ukazala je da su te razlike slučajne i minimalne ($t=0,04$; $p>0,5$).

Tabela 1. Prikaz statističkih parametara ispitanika B grupe, razvrstane po polu - nativna histometrija
Table 1. Survey of statistical parameters for patients of B group sorted out as per sex-native histometry

Pol	Debljina mekih tkiva u oblasti F.P. - lešni materijal							
	Statistički podaci							
	$\bar{X}$	Mo	PV	SD	KV	SG	t	p
M	6.1	6.4 f=3	3.3	±1.01	16+	0.3	0.41	>0.5
Ž	5.9	6.2 5.1 f=2	4.0	±1.19	20+	0.36		

Tabela 2. Komparativni prikaz prosečne vrednosti debljine mekih tkiva u oblasti F P kod ispitanika gupe A2 (Ro) i B

Table 2. Comparative survey of average values of soft tissues thickness in FP area with patients of A2 group i B

Grupe ispitanika	$\bar{X}$ debljine mekih tkiva u oblasti F.P.					
	Posredna antropometrija (Rö snimci)			Nativna histometrija		
A2(Rö)	M	4.8		0.3		-
	Ž	4.5				-
B	M		-		6.1	0.2
	Ž		-		5.9	

Tabela br. 2 daje komparativni prikaz samo jednog parametra (X). Uočava se veća vrednost debljine mekih tkiva kod muških ispitanika.

Diskusija

Uočene razlike u debljini mekih tkiva, kod obe grupe ispitanika, u smislu polnog dimorfizma su male ali prisutne. Deluje paradoksalno da primena "t"- testa ne otkriva te razlike.

Međutim, s obzirom da se radi o testiranju malih uzoraka, postaje razumljiva njegova insuficijentnost. Ove razlike su u saglasnosti sa nalazima Niquist-a (1964. cit. po Jozefowicz-u 1967/68), koji veći stepen rezilijencije proteznog oslonca muškarca tumači i većom debljinom njegovih mekih tkiva.

Zaključak

Debljina mekih tkiva, kao esencijalna odrednica rezilijencije, dobija na značaju pri određivanju "visine" ventilnih rubova pri faringealnom ventilnom zaptivanju.

Literatura

Josefowicz, W: Prezyrzad do mierzenia grubości tkamek miekkich pokrywajaczich bezzebne wyrostki zebodolwe, Prot. Stom., 1967/68, X; 19-21.

Stanković, D Ognjanović, Ć Radoičić B Radiološka identifikacija faveolae palatinae i njen značaj XVI SN SR Srbije 1982, Niš, Zbornik rezimea, p. 32.

Stanković D Neki aspekti problema dekompresije u palatinalnoj dinamičkoj zoni oslonca zubne proteze Specijalistički rad, 1982, Niš 234-239.

THICKNESS OF SOFT TISSUE IN FAVEOLAE PALATINAE REGION

Summary

Biophysical features of soft tissue are determined by numerous factors. The effect of thickness of soft tissue and elasticity degree is undoubtable.

The aim of study was to determine average thickness of soft tissue at foveolae palatinae, taking into account sex dimorphism.

Materials included X ray copies of the patients with satisfactory selective criteria as well as biopsy material of cadaver palate. Special measurement equipment was used, indirect antropometric measurements of thickness of soft tissue on X ray copies as well as native hystometry on cadaver were performed.

Comparison analysis of sex dimorphism is present using adequate statistical methods.

The observed differences in the thickness of soft tissue in both male and female subjects are in accordance with the findings of Niquist (1964) and Josefowicz (1967/68). According to these findings the degree of resilience of prosthetic support in men is the result of greater thickness of their soft tissue.

Key word: thickness of soft tissue, resilience